

Řešení domácích úkolů z Biostatistiky

05_samostatny ukol

Datovy soubor 05_studenti.sta

U proměnné Znamka zjistěte absolutní, relativní četnost, dále absolutní a relativní kumulativní četnost.

Frequency table: Znamka z biostatistiky (05_studenti.sta)				
Category	Count	Cumulative Count	Percent	Cumulative Percent
1	5	5	19,23077	19,2308
2	11	16	42,30769	61,5385
3	7	23	26,92308	88,4615
4	3	26	11,53846	100,0000
Missing	0	26	0,00000	100,0000

Zjistěte průměr, medián pro proměnnou Věk.

Descriptive Statistics (05_studenti.sta)						
Variable	Valid N	Mean	Median	Minimum	Maximum	Std.Dev.
Věk	26	23,07692	22,50000	20,00000	33,00000	2,528606

U proměnné pohlaví zjistěte modus.

Descriptive Statistics (05_studenti.sta)			
Variable	Valid N	Mode	Frequency of Mode
Pohlaví	26	1,000000	16

Kategorie 1 byly muži, tj. modus je „muži“, bylo jich 16.

Pro proměnnou znamka zjistěte medián, modus

Descriptive Statistics (05_studenti.sta)				
Variable	Valid N	Median	Mode	Frequency of Mode
Znamka z biostatistiky	26	2,000000	2,000000	11

Nejčastější známkou byla 2, bylo jich 11.

08_domaci ukol

Datovy soubor 08_01_priklad.sta

Na hladině významnosti testujte hypotézu, že střední hodnota výšky lidí je 175 cm proti oboustranné alternativě. Před provedením testu ověřte normalitu dat pomocí S-W testu.

Shapiro-Wilkův test (testování normality rozložení výšky): $P = 0.464$; tj. rozložení je normální

Jednovýběrový t-test: srovnání s referenční hodnotou 175 cm:

Variable	Test of means against reference constant (value) (08_01_priklad.sta)							
	Mean	Std.Dv.	N	Std.Err.	Reference Constant	t-value	df	p
výška	175,6374	11,08757	21	2,419507	175,0000	0,263461	20	0,794891

Závěr: Výška lidí se neliší od 175 cm (jednovýběrový t-test: $P=0.795$).

Na hladině významnosti testujte hypotézu, že střední hodnota výšky lidí je 181 cm proti oboustranné alternativě. Jednovýběrový t-test: srovnání s referenční hodnotou

Variable	Test of means against reference constant (value) (08_01_priklad.sta)							
	Mean	Std.Dv.	N	Std.Err.	Reference Constant	t-value	df	p
výška	175,6374	11,08757	21	2,419507	181,0000	-2,21638	20	0,038422

Závěr: Výška lidí se liší od 181 cm (jednovýběrový t-test: $P = 0.038$).

Datovy soubor 08_02_priklad.sta

Ověřte normalitu výšky v 1. skupině a ve 2. skupině pomocí testů.

Výška v 1. skupině má normální rozložení (Shapiro-Wilkův test: $P = 0.077$).

Výška v 2. skupině má normální rozložení (Shapiro-Wilkův test: $P = 0.343$).

Na hladině významnosti 0,05 testujte hypotézu, že rozptyly výšek skupiny 1 a 2 jsou shodné.

Rozptyly výšek jsou shodné (F-test: $P = 0.905$).

Na hladině významnosti 0,05 testujte hypotézu, že střední hodnoty výšek skupiny 1 a 2 jsou shodné.

Výška v 1. a 2 skupině se statisticky významně liší (dvouvýběrový nepárový t-test: $P < 0.001$)

Variable	T-tests; Grouping: skupina (08_02_priklad.sta) Group 1: 1 Group 2: 2										
	Mean 1	Mean 2	t-value	df	p	Valid N 1	Valid N 2	Std.Dev. 1	Std.Dev. 2	F-ratio Variance s	p Variance s
výška	180,2506	159,7945	44,71177	1998	0,00	1000	1000	10,21082	10,24963	1,007616	0,904578

Datovy soubor 08_03_priklad.sta

Na hladině významnosti 0,05 testujte hypotézu, že dieta neměla významný vliv na změnu hmotnosti, tj. že rozdíl středních hodnot hmotnosti se neliší.

T-test for Dependent Samples (08_03_priklad.sta) Marked differences are significant at p < ,05000										
Variable	Mean	Std.Dv.	N	Diff.	Std.Dv. Diff.	t	df	p	Confidence -95,000%	Confidence +95,000%
pred_dietou	86,80000	6,610598								
po_diete	82,20000	5,263079	5	4,600000	2,190890	4,694855	4	0,009344	1,879650	7,320350

Závěr: U žen došlo působením diety k statisticky významné změně hmotnosti (párový t-test pro závislé výběry: P = 0.009).

Datovy soubor 08_04_priklad.sta

Na hladině významnosti 0,05 testujte hypotézu, že lék neměl významný vliv na změnu krevního tlaku.

T-test for Dependent Samples (08_04_priklad.sta) Marked differences are significant at p < ,05000										
Variable	Mean	Std.Dv.	N	Diff.	Std.Dv. Diff.	t	df	p	Confidence -95,000%	Confidence +95,000%
placebo	190,3636	17,41421								
hydrochlorothiazid	166,3636	21,42089	11	24,00000	13,09198	6,079980	10	0,000119	15,20469	32,79531

Závěr: Lék měl statistický významný vliv na změnu krevního tlaku (párový t-test pro závislé výběry: P < 0.001).

Datovy soubor 08_05_priklad.sta

Na hladině významnosti 0,05 otestujte, zda se skutečná spotřeba automobilu odlišuje od toho, co udává výrobce. Výrobce udává, že průměrná spotřeba paliva je 12,5 l/100 km.

Test of means against reference constant (value) (08_05_priklad.sta)									
Variable	Mean	Std.Dv.	N	Std.Err.	Reference Constant	t-value	df	p	
spotřeba	13,91429	0,555888	14	0,148567	12,50000	9,519502	13	0,000000	

Závěr: Spotřeba automobilu se liší od výrobcem udávané hodnoty spotřeby 12,5 l/100 km (jednovýběrový t-test – srovnání s referenční hodnotou 12,5: P < 0.001).

09_Domaci ukol

Datovy soubor 09_01_priklad.sta

Pomocí vhodného testu testujte hypotézu, že spotřeba benzínu A i B byla stejná (hladina významnosti = 0,05).

Ke srovnání použijeme párový neparametrický test (Wilcoxonův párový test (pro $N < 30$) nebo znaménový test (pro menší N)). Vhodnější bude znaménkový test kvůli nízkému počtu záznamů.

Pair of Variables	Sign Test (09_01_priklad.sta) Marked tests are significant at $p < ,05000$			
	No. of Non-ties	Percent $v < V$	Z	p-value
benzín A & benzín B	10	50,00000	-0,316228	0,751830

Závěr: Spotřeba benzínu A i B je stejná (Znaménkový test: $P = 0.752$).

Datovy soubor 09_02_priklad.sta

Pomocí vhodného testu testujte hypotézu, že porovnávané způsoby výkrmů (1-klasická směs, 2- směs s vitamínovým doplňkem) se neliší (hladina významnosti = 0,05).

Použijeme nepárový neparametrický test, tj. Mann-Whitneyův U test.

variable	Mann-Whitney U Test (w/ continuity correction) (09_02_priklad.sta) By variable skupina Marked tests are significant at $p < ,05000$									
	Rank Sum standardní směs	Rank Sum směs i vitamín	U	Z	p-value	Z adjusted	p-value	Valid N standardní směs	Valid N směs i vitamín	2*1sided exact p
vaha	282,0000	459,0000	92,00000	2,56914	0,010196	2,57069	0,010150	19	19	0,009047

Závěr: Váhové přírůstky u selat krmených klasickou směsí a směsí s vitamínovým doplňkem se statisticky významně liší (Mann-Whitney U test: $P = 0.010$).

10_Domaci_ukol

Datovy soubor 10_01_priklad.sta

Testujte hypotézu, že barva vlasů a barva očí spolu nesouvisí. Vypočítejte Cramérův koeficient a interpretujte jej.

Použijeme Pearsonův chi-kvadrát test; podmínky dobré aproximace byly splněny.

Statistic	Statistics: Vlasy(4) x Oči(3) (10_01_priklad.sta)		
	Chi-square	df	p
Pearson Chi-square	1073,508	df=6	p=0,0000
M-L Chi-square	1137,606	df=6	p=0,0000
Phi	,3973270		
Contingency coefficient	,3692482		
Cramér's V	,2809526		

Závěr: barva vlasů a barva očí spolu souvisí (Pearsonův chi-kvadrát test: $P < 0.001$). Mezi barvou očí a barvou vlasů je slabá závislost (Cramerův koeficient: $V = 0.281$).

Datovy soubor 10_02_priklad.sta

Ve Skotsku byla provedena studie, která měla prokázat, zda procentuální zastoupení krevních skupin na celém území je homogenní nebo není.

Použijeme Pearsonův chi-kvadrát test; podmínky dobré aproximace byly splněny.

Statistic	Statistics: Krevni skupina(4) x Oblast(3) (10_02_priklad.sta)		
	Chi-square	df	p
Pearson Chi-square	10,45372	df=6	p=,10680
M-L Chi-square	10,85063	df=6	p=,09310
Phi	,1478841		
Contingency coefficient	,1462931		
Cramér's V	,1045699		

Závěr: Procentuální zastoupení krevních skupin je na třech lokalitách homogenní (Pearsonův chi-kvadrát test: $P = 0.107$).